

unesco

Ελληνική Εθνική Επιτροπή

**«ΜΗΤΕΡΑ ΜΕΓΑΛΟΨΥΧΗ ΣΤΟΝ ΠΟΝΟ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΟΞΑ...»
(Δ. Σολωμός, Ελεύθεροι Πολιορκημένοι, Γ' Σχεδίασμα, 1844)**

ΤΡΑΓΟΥΔΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΜΕ 21 ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ο Αγώνας των Ελλήνων αποτέλεσε τομή στη νεότερη ελληνική Ιστορία, με πανευρωπαϊκή σημασία και εμβέλεια. Η Ελληνική Επανάσταση μέσα από την επίσημη Ιστορία, την προφορική Ιστορία και τους θρύλους, πέρα από το κίνημα του Φιλελληνισμού σε κεντρική Ευρώπη, Βαλκάνια και Αμερική, ενέπνευσε ως θεματολογία Έλληνες λόγιους ποιητές, που μελοποιήθηκαν από Έλληνες λόγιους και λαϊκούς δημιουργούς. Από την άλλη, το δημοτικό τραγούδι, κυρίως το κλέφτικο, λόγω της θεματολογίας του ιδεολογικοποιήθηκε από την ελληνική Ιστοριογραφία και Λαογραφία τον 19ο αιώνα, ως τεκμήριο διαχρονικής ελληνικότητας και συνδέθηκε με τον αγώνα της Εθνικής Παλιγγενεσίας. Η μουσική ενισχύει αυτήν την ελληνικότητα με αυτούσιες μελωδίες παραδοσιακών τραγουδιών, με τεχνοτροπίες που προσομοιάζουν στο παραδοσιακό ύφος, με ρυθμούς από την ελληνική μουσικο-χορευτική παράδοση.

Η αποφινή εκδήλωση βασίζεται σ' ένα ξεχωριστό επετειακό πρόγραμμα, όπου για πρώτη φορά παρουσιάζονται μαζί επί σκηνής **21 ιστορικά τραγούδια, ανώνυμα-παραδοσιακά και επώνυμα-έντεχνα, εμπνευσμένα από το 1821**, για ορχήστρα, ανδρική και γυναικεία φωνή. Ακρογωνιαίοι λίθοι της νεοελληνικής ποίησης της Επτανησιακής Σχολής, Σολωμικοί και εξω-Σολωμικοί ποιητές (Δ. Σολωμός, Α. Κάλβος, Α. Βαλαωρίτης κ.ά.), μελοποιημένοι από λόγιους συνθέτες του 19ου αιώνα (Π. Καρρέρ, Ι. Σακελλαρίδης), από συνθέτες του μουσικού θεάτρου του 20ού αιώνα (Θ. Σακελλαρίδης κ.ά.) και από σύγχρονους συνθέτες (Ν. Μαμαγκάκης, Χ. Λεοντής, Γ. Μαρκόπουλος κ.ά.), εναλλάσσονται με ανώνυμα παραδοσιακά τραγούδια της λαϊκής ποιητικής μούσας, διαφυλαγμένα από το πολύτιμο ταμείο της συλλογικής μνήμης. Μέσα από τα εμπνευσμένα από την Ελληνική Επανάσταση τραγούδια ζωντανεύει η εθνική μας Ιστορία, ενώ αναπαριστάνεται η ποιητική, η μουσική και γενικά η πολιτισμική ταυτότητα των 200 χρόνων του ελληνικού κράτους.

Ρενάτα Δαλιανούδη
Εθνομουσικολόγος, μ. Επίκουρη Καθηγήτρια, Παν/μιο Ιωαννίνων
Επιστημονική και καλλιτεχνική υπεύθυνη εκδήλωσης

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

Α' ΜΕΡΟΣ

Χαιρετισμός Αικατερίνης Τζιτζικώστα, Προέδρου της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής για την UNESCO.

Ομιλία Πασχάλη Κιτρομηλίδη, Ακαδημαϊκού, Ομότιμου Καθηγητή Πολιτικής Επιστήμης Ε.Κ.Π.Α.

«Το όραμα της Ελευθερίας στα προεπαναστατικά χρόνια και κατά τη διάρκεια του Αγώνα».

Βράβευση Αγγελικής Γιαννακίδου, Ιδρύτριας & Προέδρου του Εθνολογικού Μουσείου Θράκης από την Ελληνική Εθνική Επιτροπή για την UNESCO.

Ομιλία Ρενάτας Δαλιανούδη, μ. Επίκουρης Καθηγήτριας Εθνομουσικολογίας, Παν/μιο Ιωαννίνων. «Μουσική και Ελληνική Επανάσταση. Μουσικο-ποιητική δημιουργία από το 1821 ως σήμερα».

Παρουσίαση: Παναγιώτης Τσολιάς, δημοσιογράφος.

Β' ΜΕΡΟΣ

Ορχήστρα Σύγχρονης Μουσικής της Ε.Ρ.Τ.
Μαέστρος: Γιώργιος Αραβίδης

Σολίστ: Νένα Βενετσάνου & Τάσης Χριστογιαννόπουλος

1. «**Στων Ψαρών την ολόμαυρη ράχη**». Ποίηση: Διονύσιος Σολωμός. Μουσική: Ιωάννης Τσακασιάνος (1824). Ερμηνεία: Νένα Βενετσάνου.

2. «**Ο γέρος Δήμος**». Ποίηση: Αριστοτέλης Βαλαωρίτης. Μουσική: Παύλος Καρρέρ (1859). Ερμηνεία: Τάσης Χριστογιαννόπουλος.

3. «**Χορός του Ζαλόγγου**». Ποίηση: Σπυρίδων Περραιβάδης. Μουσική: Ιωάννης Θ. Σακελλαρίδης (τέλη 19ου αιώνα). Διασκευή: Αχιλλέας Γουάστωρ (2021). Ερμηνεία: Νένα Βενετσάνου.

4. «**Όλη δόξα όλη χάρη**». Ποίηση: Γ. Μ. Γεωργόπουλος. Μουσική: Ιωάννης Σακελλαρίδης (1907). Ορχηστρικό. Απαγγελία: Τάσης Χριστογιαννόπουλος.

5. **«Θούριος»**. Ποίηση: Ρήγας Φεραίος. Μουσική: Δημήτρης Λάγιος (1975).
Ερμηνεία: Τάσης Χριστογιαννόπουλος.
6. **«Ο γέρος του Μοριά»**. Στίχοι: Μίμης Τραϊφόρος. Μουσική: Θεόφραστος Σακελλαριδής (1947). Ερμηνεία: Νένα Βενετσάνου.
7. **«Το χάραμα επήρα»/ «Ελεύθεροι πολιορκημένοι»**. Ποίηση: Διονύσιος Σολωμός.
Μουσική: Χρήστος Λεοντής (1975). Ερμηνεία: Νένα Βενετσάνου.
8. **«Βαρώντας γύρου ολόγουρα»/ «Ελεύθεροι πολιορκημένοι»**. Ποίηση: Διονύσιος Σολωμός. Μουσική: Γιάννης Μαρκόπουλος (1977). Ερμηνεία: Τάσης Χριστογιαννόπουλος.
9. **«Δρόμος να σκίσουν τα σπαθιά»/ «Ελεύθεροι πολιορκημένοι»**. Ποίηση: Διονύσιος Σολωμός. Μουσική: Γιάννης Μαρκόπουλος (1977). Ορχηστρικό.
Απαγγελία: Τάσης Χριστογιαννόπουλος.
10. **«Να 'τανε το 21»**. Στίχοι: Σώτια Τσώτου. Μουσική: Σταύρος Κουγιουμτζής (1969).
Ερμηνεία: Τάσης Χριστογιαννόπουλος.
11. **«Ανδρούτσος»**. Στίχοι: Δημήτρης Ιατρόπουλος. Μουσική: Νίκος Μαμαγκάκης (1971).
Ορχηστρικό. Απαγγελία: Νένα Βενετσάνου.
12. **«Τσάμικος»**. Στίχοι: Νίκος Γιάτσος. Μουσική: Μάνος Χατζιδάκις (1975).
Ερμηνεία: Τάσης Χριστογιαννόπουλος.
13. **«Κολοκοτρώνης»**. Στίχοι: Δημήτρης Ιατρόπουλος. Μουσική: Νίκος Μαμαγκάκης (1971). Ερμηνεία: Τάσης Χριστογιαννόπουλος.
14. **«Μακρουγιάννης»**. Στίχοι: Δ. Ιατρόπουλος. Μουσική: Μαμαγκάκης (1971).
Ορχηστρικό. Απαγγελία: Τάσης Χριστογιαννόπουλος.
15. **«Κλέφτικη ζωή»** παραδοσιακό. Διασκευή: Αχιλλέας Γουάστωρ (2021).
Ερμηνεία: Νένα Βενετσάνου.
16. **«Ένα παλιάρι 20 χρονώ»** παραδοσιακό. Διασκευή: Αχιλλέας Γουάστωρ (2021).
Ερμηνεία: Νένα Βενετσάνου.
17. **«Τα παιδιά της Σαμαρίνας»** παραδοσιακό.
Ερμηνεία: Τάσης Χριστογιαννόπουλος.
18. **«Σηκωθείτε παλιάρια»** παραδοσιακό.
Ορχηστρικό. Απαγγελία: Νένα Βενετσάνου.
19. **«Η Αρκαδιανή»** παραδοσιακό.
Ερμηνεία: Νένα Βενετσάνου.

20. «**Είσαι το φλάμπουρο**» παραδοσιακό.
Ορχηστρικό. Απαγγελία: Νένα Βενετσάνου.

21. «**Σαράντα παλικάρια**» παραδοσιακό.
Ερμηνεία: Τάσης Χριστογιαννόπουλος και Νένα Βενετσάνου.

Ενορχήστρωση: **Αχιλλέας Γουάστωρ.**

Επιστημονική και καλλιτεχνική επιμέλεια εκδήλωσης: **Ρενάτα Δαλιανούδη.**

Πασχάλης Κιτρομηλίδης (Paschalis Kitromilides)

Ακαδημαϊκός, Ομότιμος Καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης, τμ. Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Ε.Κ.Π.Α. Απόφοιτος του Παν/μίου του Harvard, όπου δίδαξε (1978-1980). Από το 1980 διατέλεσε Καθηγητής στο Ε.Κ.Π.Α. Το 2016 του απονεμήθηκε το παράσημο του Ταξίαρχη του Τάγματος της ζωής. Το 2020 εξελέγη τακτικό μέλος της Ακαδημίας Αθηνών στην έδρα Ιστορία των πολιτικών θεωριών της τάξης Ηθικών και Πολιτικών Επιστημών.

Ρενάτα Δαλιανούδη (Renata Dalianoudi)

Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμ. Ιστορίας & Αρχαιολογίας, Παν/μιο Ιωαννίνων και Καθηγήτρια-Σύμβουλος, Ελληνικό Ανοικτό Παν/μιο. Είναι Δρ Εθνομουσικολογίας του Ε.Κ.Π.Α. Σπούδασε Μουσικολογία στο Τμ. Μουσικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α. και Εθνομουσικολογία & Λαογραφία στο Παν/μιο της Βιέννης. Σπούδασε επίσης πιάνο, εκκλησιαστικό όργανο, ακορντεόν, κιθάρα και κλασικό χορό. Στα έργα της συγκαταλέγονται: 4 μονογραφίες, 60 άρθρα και εισηγήσεις, 4 λήμματα στο Grove Dictionary of Music and Musicians και στο Musik in Geschichte und Gegenwart και 52 εθνογραφικά ντοκιμαντέρ για την ιστορία της ελληνικής μουσικής, το ηπειρωτικό μοιρολόι, την ηλεκτρο-ακουστική μουσική, τη μουσική στον κινηματογράφο και το θέατρο.

Νένα Βενετσάνου (Nena Venetsanou)

Τραγουδίστρια, τραγουδοποιός. Ερμηνεύτρια έργων του Μ. Χατζιδάκι, Μ. Θεοδωράκη, Ν. Μαμαγκάκη, Χ. Λεοντή, Η. Ανδριόπουλου κ.ά. Έχει γράψει μουσική για θέατρο και εικαστικές εγκαταστάσεις. Έχει βραβευτεί από την Ακαδημία Charles Cros για την ερμηνεία της στο έργο Sappho de Mytilène της Αγγελικής Ιονάτου. Το 2010 τιμήθηκε από τη Γαλλική Δημοκρατία με το παράσημο «Πρότης του Τάγματος Γραμμάτων και Τεχνών».

Τάσσης Χριστογιαννόπουλος (Tassis Christoyannis)

Λυρικός τραγουδιστής (βαρύτονος). Από το 1989 πρωταγωνιστεί στη Λυρική Σκηνή και στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, ενώ παράλληλα εμφανίζεται και σε μεγάλα θέατρα του εξωτερικού, όπως Νέα Υόρκη, Παρίσι, Βερολίνο, Βιέννη, Λονδίνο, Μιλάνο κ.α. Έχει ηχογραφήσει έργα πολλών συνθετών. Παράλληλα γράφει μουσική και ο ίδιος και έργα του έχουν παιχτεί στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Γιώργος Αραβίδης (Giorgos Aravidis)

Σπούδασε Διεύθυνση Ορχήστρας στην École Normale Supérieure de Musique de Paris. Παρακολούθησε Master Classes Διεύθυνσης Ορχήστρας με τους Richard Schumacher, Yuri Simonov και Διεύθυνσης Χορωδίας με τον Peter Erdei. Έχει διευθύνει τη Συμφωνική Ορχήστρα Β. Ουγγαρίας, την Κρατική Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, την Ιταλική Ορχήστρα «Giovanni Partenopea», την Κ.Ο.Θ., την Κ.Ο.Α, την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ, την Ορχήστρα Δωματίου της Ε.Λ.Σ., την Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηνών και την Ορχήστρα Σύγχρονης Μουσικής της ΕΡΤ, της οποίας διατελεί μόνιμος αρχιμουσικός από το 2020.

Αγγελική Γιαννακίδου (Aggeliki Giannakidou)

Βραβεύεται για το συνολικό της έργο στην Θράκη. Τις τελευταίες δεκαετίες εργάζεται συστηματικά για την διατήρηση και διάσωση του πολιτισμού και της ιστορίας της Θράκης μέσα από το πολυεπίπεδο έργο του Εθνολογικού Μουσείου Θράκης. Παράλληλα με πολλαπλές ενέργειες και δράσεις προσπαθεί να ενεργοποιήσει τον αγροτικό πληθυσμό της περιοχής σε έναν επαναπροσδιορισμό της σχέσης τους με τον τόπο. Την ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητας και την προώθηση της αξίας του τόπου με στόχο την οικονομική ενδυνάμωση και πολιτιστική μας επιβίωση.

Παναγιώτης Τσολιάς (Panagiotis Tsolias)

Είναι δημοσιογράφος και Υπ. Δρ. Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ, μέλος της Επιτροπής Επικοινωνίας της ΕΕΕ για την UNESCO. Έχει διατελέσει επί σειρά ετών Διευθυντής Επικοινωνίας της ΕΡΤ και τώρα εργάζεται στην Περιφέρεια Αττικής. Είναι συγγραφέας επιστημονικών βιβλίων και άρθρων σε περιοδικά και συλλογικούς τόμους.

ΜΟΥΣΙΚΟΙ

ΚΟΝΣΕΡΤΙΝΟ ΔΗΜΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Α ΒΙΟΛΙΑ

ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΑΓΟΡΑΣ ΚΛΕΟΔΩΡΟΣ
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΜΑΡΙΑΛΛΕΝΑ
ΚΑΡΙΤΖΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΚΟΥΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Β ΒΙΟΛΙΑ

ΖΑΡΑΛΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΤΣΙΝΤΙΛΑΚΗΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΔΕΒΒΕ ΝΑΥΣΙΚΑ
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΟΜΠΟΕ

ΠΛΗΣΗΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ
ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΘΕΟΔΟΣΗΣ

ΚΛΑΡΙΝΕΤΟ

ΚΑΡΑΛΗΣ ΜΕΡΚΟΥΡΙΟΣ

ΚΟΡΝΟ

ΜΑΛΦΑΣ ΜΑΡΙΟ

ΤΡΟΜΠΕΤΑ

ΛΕΜΠΕΣΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΤΡΟΜΠΟΝΙ

ΚΟΛΕΛΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

ΤΟΥΜΠΑ

ΔΡΟΓΓΙΤΗΣ ΣΠΥΡΟΣ

ΒΙΟΛΕΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΙΚΗ
ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ ΑΡΓΥΡΗ
ΤΣΙΝΙΚΑ ΑΝΝΑ

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

ΙΩΝΑΣ ΝΙΚΟΣ
ΣΠΑΧΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΝΙΑ
ΚΛΑΒΑΝΙΔΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
ΠΟΛΚΑ ΑΡΙΑΔΗΗ

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

ΣΚΛΗΡΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
ΚΑΡΑΧΟΥΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΦΛΑΟΥΤΟ

ΧΑΛΚΙΑ ΕΛΛΑΣ

ΠΙΚΟΛΟ ΦΛΑΟΥΤΟ

ΧΑΛΚΙΑΣ ΝΙΚΟΣ

ΤΥΜΠΑΝΑ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ

ΚΡΟΥΣΤΑ

ΤΣΙΤΣΙΜΠΗ ΘΕΟΔΩΡΑ

ΚΙΘΑΡΑ

ΠΑΠΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΝΤΡΑΜΣ

ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΣ ΣΠΥΡΟΣ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΜΠΙΑΣΟ
ΖΗΚΟΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΑΚΟΡΝΤΕΟΝ

ΖΕΡΜΠΙΝΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΠΙΑΝΟ

ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΥΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΣΑΝΤΟΥΡΙ

ΠΑΡΔΑΛΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ - ΛΑΟΥΤΟ - ΜΑΝΤΟΛΙΝΟ
ΚΟΥΦΟΓΙΩΡΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Με την ευγενική υποστήριξη

Χορηγοί Επικοινωνίας

Θα τηρηθούν όλα τα προβλεπόμενα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας κατά της Covid-19.